



**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА**

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА  
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

---

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

Рішення вченої ради університету  
«22» червня 2023 року,  
протокол № 7.

Голова вченої ради,  
ректор університету,  
доктор юридичних наук, професор

\_\_\_\_\_ Олег ОМЕЛЬЧУК  
«22» червня 2023 року

М.П.

**РОБОЧА ПРОГРАМА**

**з навчальної дисципліни**

**«ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ  
В СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ»**

**для підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні  
фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії  
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування  
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування**

## **РОЗРОБНИК**

Професор кафедри  
кримінального права та процесу,  
доктор наук з державного управління,  
доцент

«10» червня 2023 року

\_\_\_\_\_ Володимир КОПАНЧУК

## **СХВАЛЕНО**

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування

«12» червня 2023 року, протокол № 12.

Завідувач кафедри публічного  
управління та адміністрування,  
доктор наук з державного управління,  
професор

«12» червня 2023 року

\_\_\_\_\_ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки,

кандидатка економічних наук, доцентка

«12» червня 2023 року

\_\_\_\_\_ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

## **ПОГОДЖЕНО**

Рішення методичної ради університету

«22» червня 2023 року, протокол № 7.

Перша проректорка, голова методичної  
ради університету, кандидатка наук з  
державного управління, доцентка

«22» червня 2023 року

\_\_\_\_\_ Ірина КОВТУН

## ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 5
3. Програма навчальної дисципліни	– 7
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 9
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 9
4.2. Аудиторні заняття	10
4.3. Самостійна робота	– 10
5. Методи навчання та контролю	– 10
6. Схема нарахування балів	– 11
7. Рекомендована література	– 12
8. Інформаційні ресурси	12

### 1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 28	Управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 281	Публічне управління та адміністрування
3. Назва спеціалізації	– -	
4. Назва дисципліни	–	Проблеми публічного управління в сфері державної безпеки
5. Тип дисципліни	–	вибіркова
6. Код дисципліни	–	ВК 5
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	третій
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	Доктор філософії
9. Курс / рік навчання	–	другий
10. Семестр	–	третій
11. Обсяг вивчення дисципліни:		
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 3 / 90	
денна, заочна форми навчання:		
аудиторні заняття (годин)	– 14	
% від загального обсягу	– 16	
лекційні заняття (годин)	– 8	
% від обсягу аудиторних годин	– 57	
семінарські заняття (годин)	– 6	
% від обсягу аудиторних годин	– 43	
самостійна робота (годин)	– 76	
% від загального обсягу	– 84	
12. Форма семестрового контролю	–	залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:		
1) попередні дисципліни	–	ОК 2. Публічне управління та адміністрування: теорія, методологія,

- історія  
ОК 9. Сталий розвиток суспільства та глобалістика
- 2) супутні дисципліни
- ВК4. Концептуальні та організаційно-правові засади забезпечення національної безпеки
  - ВК 9. Механізми реалізації державної політики сталого розвитку
  - ВК 10. Стратегування розвитку національної економіки
- 3) наступні дисципліни
- ВК 14. Сучасні виклики функціонування електронної держави
  - українська.
14. Мова вивчення дисципліни

## 2. Заплановані результати навчання

<p><b>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</b></p>	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності</p> <p><b>ЗК 1.</b> Здатність застосовувати системний підхід, науковий світогляд для проведення наукових досліджень, абстрактно, критично мислити, аналізувати сучасні проблеми розвитку суспільства, синтезувати отримані знання та формувати обґрунтовані пропозиції, стверджувати власну життєву позицію.</p> <p><b>ЗК 7.</b> Здатність застосовувати різноманітні методи під час проведення власного наукового дослідження.</p> <p><b>ЗК 9.</b> Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p style="text-align: center;">Фахові компетентності</p> <p><b>ФК 1.</b> Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в публічному управлінні та адмініструванні, дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.</p> <p><b>ФК 3.</b> Здатність застосовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері публічного управління та адміністрування, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення в науковій та освітній діяльності.</p> <p><b>ФК 5.</b> Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p><b>ФК 9.</b> Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан, тенденції розвитку публічного управління та адміністрування.</p> <p><b>ФК 10.</b> Здатність приймати обґрунтовані публічно-управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, концепції сталого розвитку та потреб національної безпеки.</p>
<p><b>Результати навчання</b></p>	<p><b>РН 1.</b> Знати наукові концепції та теорії, термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.</p> <p><b>РН 3.</b> Уміти визначати, оцінювати та обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.</p> <p><b>РН 4.</b> Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з публічного управління та адміністрування, адаптувати й застосовувати сучасні управлінські моделі та відповідний зарубіжний досвід публічного управління.</p> <p><b>РН 5.</b> Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті сучасних знань з досліджуваної наукової проблеми.</p> <p><b>РН 8.</b> Глибоко розуміти загальні принципи та методи публічного управління та адміністрування, а також методологію наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у професійній сфері та у викладацькій практиці.</p>

<b>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</b>
<b>1. Знання</b> <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>
1.1) відтворювати визначення понятійно-категоріального апарату у сфері державної безпеки;
1.2) розкривати сутність, ознаки та критерії механізмів публічного управління у сфері державної безпеки;
1.3) знати сучасні управлінські технології й інструментарій у науковій діяльності та на практиці публічного управління в сфері державної безпеки.
<b>2. Розуміння</b> <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>
2.1) розуміти сучасні підходи до формування механізмів публічного управління в сфері державної безпеки;
2.2) розуміти основні чинники, які здійснюють вплив на вибір підходу щодо забезпечення державної безпеки.
<b>3. Застосування знань</b> <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) застосовувати механізми та технології моделювання публічно-управлінських рішень в сфері державної безпеки;
3.2) здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень.
<b>4. Аналіз</b> <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) аналізувати існуючі механізми публічного управління в сфері державної безпеки;
4.2) здійснювати діагностичний аналіз системи публічного управління в сфері державної безпеки та розробляти технології формування та прийняття публічно-управлінських рішень.
<b>5. Синтез</b> <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) систематизувати особливості імплементації іноземного досвіду щодо удосконалення публічного управління в сфері державної безпеки;
5.3) розробляти алгоритми і формувати процедури обґрунтування та прийняття публічно-управлінських рішень щодо реалізації завдань європейської та євроатлантичної інтеграції України.

<b>6. Оцінювання</b> <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>	
6.1)	оцінювати роль та місце механізмів та технологій в методологічній системі публічного управління та адміністрування в сфері державної безпеки;
6.2)	оцінювати практику діяльності Збройних сил України через призму комплексних механізмів та технологій прийняття публічно-управлінських рішень в сфері державної безпеки.
<b>7. Створення (творчість)</b> <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>	
7.1)	розробка інноваційних механізмів та застосування нових технологій в сфері державної безпеки;
7.2)	генерація ідеї щодо удосконалення процесу прийняття публічно-управлінських рішень в контексті геополітичного та гео економічного виміру процесів глобалізації.

### **3. Програма навчальної дисципліни**

#### **Тема 1: Основи державної безпеки**

1. Поняття та сутність державної безпеки.
2. Мета та характеристики державної безпеки в соціальних системах.
3. Державні інтереси та їх класифікація.
4. Компоненти та аспекти державної безпеки.
5. Порівняльний аналіз термінів «небезпека», «загроза», «виклик» та «ризик» у контексті державної безпеки.
6. Загальний огляд умов формування державних цінностей в Україні.

#### **Тема 2: Нормативно-правове забезпечення державної безпеки**

1. Поняття та суть нормативно-правового забезпечення державної безпеки.
2. Структура системи нормативно-правового забезпечення державної безпеки.
3. Процес нормотворчості в контексті забезпечення державної безпеки.
4. Принципи та засоби формування правового політичного середовища для забезпечення державної безпеки.
5. Модель ієрархічної системи нормативно-правових актів, які регулюють відносини у сфері державної безпеки.
6. Правові джерела забезпечення державної безпеки, включаючи Конституцію України, законодавство, укази та розпорядження Президента, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів, нормативні акти міністерств і відомств, а також міжнародні договори.
7. Роль відомчої нормотворчої діяльності у забезпеченні державної безпеки.

### **Тема 3: Система державної безпеки та різноманітні підходи до її забезпечення**

1. Розуміння та структура системи державної безпеки.
2. Проблему вибору концептуального підходу до забезпечення державної безпеки: існуючі підходи.
3. Фактори, які впливають на вибір підходу до забезпечення державної безпеки.
4. Еволюція визначень «державний суверенітет» та «державні інтереси».
5. Геополітичні та геоекономічні аспекти вибору підходу до забезпечення державної безпеки.
6. Визначення та моніторинг загроз державній безпеці.
7. Класифікація та ієрархія небезпек для державних інтересів.

### **Тема 4: Воєнна безпека України в умовах євроінтеграції**

1. Суть воєнної безпеки в умовах євроінтеграції.
2. Основні загрози воєнній безпеці України.
3. Воєнна небезпека та загрози: джерела та характерні риси.
4. Фактори, що впливають на рівень воєнної небезпеки та характер військових загроз для України.
5. Існуючі та передбачувані загрози воєнній безпеці України в умовах євроінтеграції.
6. Система воєнної безпеки.
7. Система забезпечення воєнної безпеки та умови її формування.
8. Складові системи воєнної безпеки та їх повноваження: аналіз стану.
9. Перспективи розвитку та шляхи вдосконалення системи воєнної безпеки України.
10. Основні напрями реформування Збройних сил України та їх особливості в контексті євроінтеграції.



## 4. Структура вивчення навчальної дисципліни

### 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем (прак.)	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Основи державної безпеки	22	2	1	–	–	18	22	2	1	–	–	18
2.	Зміст та структура нормативно-правового забезпечення національної безпеки	23	2	1	–	–	20	23	2	1	–	–	20
3.	Система державної безпеки та концептуальні підходи щодо її забезпечення	22	2	2	–	–	18	22	2	2	–	–	18
4.	Воєнна безпека України в умовах євроінтеграції	23	2	2	–	–	20	23	2	2	–	–	20
	<b>Всього годин:</b>	<b>90</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>–</b>	<b>–</b>	<b>76</b>	<b>90</b>	<b>8</b>	<b>6</b>	<b>–</b>	<b>–</b>	<b>76</b>

### 4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

### 4.3. Самостійна робота

4.3.1. Самостійна робота є однією з форм оволодіння матеріалом із навчальної дисципліни. Виконання самостійної роботи дозволяє здобувачам

вищої освіти розвивати самостійне мислення, поглиблювати засвоєні теоретичні знання.

4.3.2. Самостійна робота із навчальної дисципліни складається із підготовки роботи за визначеним планом із врахуванням усіх зазначених елементів.

4.3.3. Робота та індивідуальне завдання виконується у межах годин, відведених для самостійної роботи навчальним планом.

4.3.4. Аспіранти виконують роботу самостійно з одержанням необхідних консультацій від науково-педагогічного працівника протягом семестру. Форма контролю – перевірка робіт та, за необхідності, заслуховування доповіді.

## **5. Методи навчання та контролю**

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань.

Поточний контроль знань з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку. Структура залікового білету включає 3 теоретичних питання.

### ***Структура залікового білета***

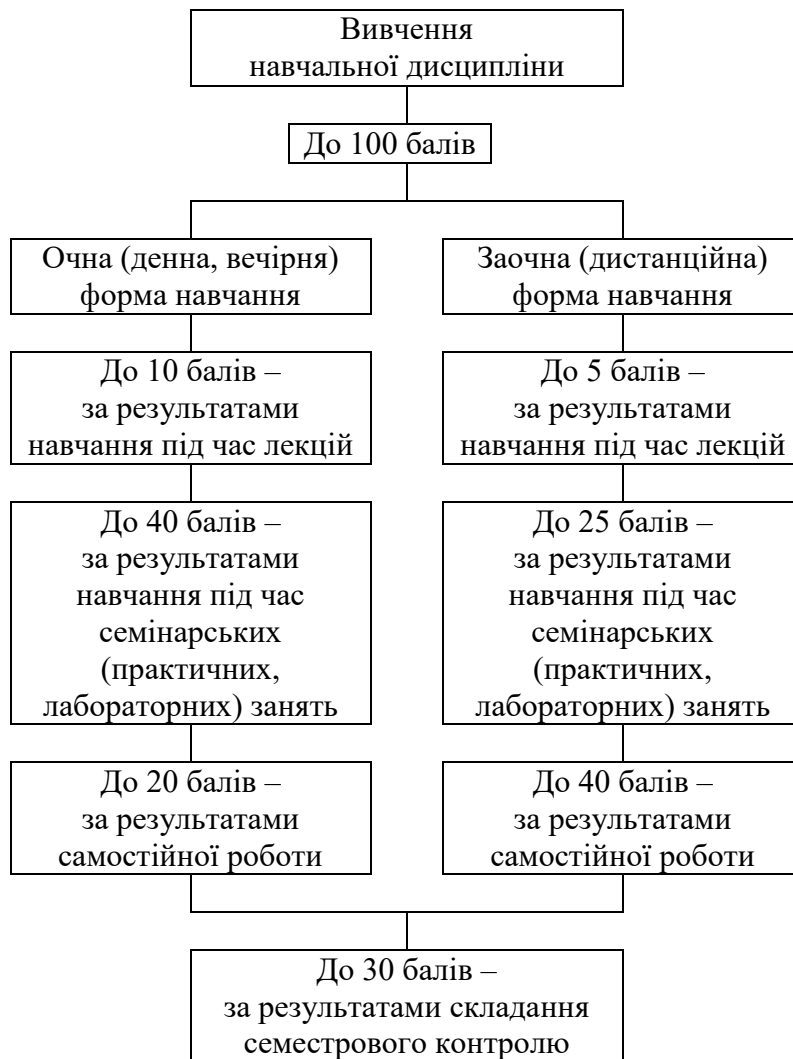
1. Поняття та зміст нормативно-правового забезпечення державної безпеки.

2. Перспективи розвитку і шляхи вдосконалення системи воєнної безпеки України

3. Геополітичні та геоекономічні аспекти вибору підходу щодо забезпечення державної безпеки.

## **6. Схема нарахування балів**

6.1. Нарахування здобувачам вищої освіти балів за результатами навчання здійснюється за схемою, наведеною на рис.



6.2. Обсяг балів, здобутих аспірантом під час лекцій, семінарських занять, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань, визначається в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

## 7. Рекомендована література:

1. Копанчук В.О. Нормативно-правове забезпечення державної політики національної безпеки та громадського порядку України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 12. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1610>.

2. Кравчук О., Копанчук В. Механізми державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. Т. 11, № 25.

3. Торічний В.О., Кравчук О.В., Копанчук В.О., Лисак П.П., Основи інформаційного співробітництва в інтегрованому управлінні кордонами України. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. Т. 2, № 8. С. 216–217.

4. Polovnikov, V., Khalymon, S., Komziuk, A., & Kopanchuk, V. (2020). Social issues of the State Border Guard Service of Ukraine personnel management. *Amazonia Investiga*, 2020, 9 (29), pp. 395–406.

5. Копанчук В.О. Сутність та зміст військово-економічної безпеки держави. *Науковий вісник: державне управління: збірник наукових праць*. 2020. № 2. С. 48–52.

6. Копанчук В.О. Національна безпека та система її забезпечення. *Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика: матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 18–19 березня 2020 р.) / за заг. ред. В.П. Садкового*. Харків: Вид-во НУЦЗУ, 2020. С. 67–69.

7. Копанчук В.О. Національна безпека України в умовах глобалізації. *Публічне управління у сфері цивільного захисту: освіта, наука, практика: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 16 березня 2023 р.) / за заг. ред. С.М. Домбровської*. Харків: НУЦЗУ, 2023. 313 с.

8. Tetyana Syvak, Maryna Shkliaruk, Volodymyr Kopanchuk, Olena Postupna, Olena Fendo. Structure and Function of Strategic Communications in the System of National and Informational State Security. *National Security Drivers of Ukraine*. 08 September 2023, pp. 151–167. URL: [https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-33724-6\\_5](https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-031-33724-6_5).

### *Інформаційні ресурси:*

1. Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
3. Міністерство фінансів України. URL: <https://www.mof.gov.ua>.
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі. URL: <http://www.me.gov.ua/>.
5. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>.